

Торгівля людьми – сучасне рабство!

Здається досить дивним, що сьогодні, в ХХІ столітті, ми змушені говорити про торгівлю людьми не в історичному контексті, а в реальному часі. На превеликий жаль, і зараз, мільйони людей у світі перебувають у рабстві. Звичайно, «нові раби» не носять кайданів, їх не пропонують відкрито на ринках, як то було у прадавні часи, на них ніхто не має легальних прав, тому що у всіх країнах рабство заборонено. Тим не менш, люди перетворюються на «товар», який можна продавати і купувати, використовувати як завгодно, а потім викидати як непотріб. Тому торгівля людьми вважається сучасною формою рабства, і розглядається на міжнародному рівні як злочин, що карається законом.

Світова спільнота намагається боротися з цим явищем, але не зважаючи на увагу міжнародних організацій до зазначеної проблеми, торгівля людьми останніми роками набула надзвичайного поширення. Офіційна статистика не дає чіткого уявлення про масштаби цього явища і точну кількість жертв, оскільки торгівля людьми є злочином, який досить складно відслідкувати тому, що злочинці використовують безліч форм і методів; крім того, більшість постраждалих не звертається по допомогу через страх покарання, осуд або просто не мають можливості це зробити. Тому до офіційних зведень потрапляє лише один з сотень таких випадків.

Торгують і жінками, і чоловіками, і дітьми, але в переважній більшості випадків в якості «товару» виступають жінки. Приблизно в одному випадку з п'яти жертвами работорговців стають діти. Їх вивозять в інші країни або регіони з метою всиновлення, випрошування милостині, використання у важкій нелегальній праці або для роботи у сфері секс-послуг, порнобізнесі тощо.

Торгівля людьми розвивається надзвичайно стрімкими темпами. Прибутки від неї сягають астрономічних розмірів і щорічно приносять кримінальним угрупованням мільярди доларів. Це третій за розмахом кримінальний бізнес у світі після торгівлі зброєю і наркотиками.

Торгівля людьми не визнає держаних кордонів, не робить різниці між багатими і бідними державами. За даними ООН, людей продають у рабство в 127 країнах світу. В 11 державах відмічено «дуже високий» рівень активності викрадачів людей, серед них – Росія, Україна, Білорусь, Молдова і Литва.

Щороку в Україні, Білорусії, Болгарії, Молдові, Румунії до тенет работорговців потрапляє близько 225 тис. людей. При цьому Україна є лідером Східної Європи за кількістю постраждалих. Україна виступає одночасно і як країна призначення (в основному, з країн СНД і Азії), і як країна походження і транзиту (до Західної Європи, Японії, США, Австралії, Ізраїлю й ін.).

Серед причин, які призводять до торгівлі людьми, можуть бути наступні:

- інформаційні:
 - погана обізнаність українських громадян щодо можливостей працевлаштування за кордоном та їх наслідки;
 - публікації багатообіцяючої реклами в пресі та «агітація»;
 - низька обізнаність стосовно своїх прав.
- правові:
 - відсутність належної системи захисту потерпілих;
 - недостатнє покарання злочинців.
- причини, пов'язані з «людським фактором»:
 - складні стосунки в сім'ї (відсутність або недостатність батьківської опіки над дітьми, вживання батьками алкоголю, наркотиків, очікування фінансової допомоги від одного з членів родини)
 - слабкі професійні навички;
 - завищена або занижена самооцінка;
 - бажання зробити запаморочливу кар'єру;
 - швидко без зайвих зусиль заробити великі гроші;
 - жага до «красивого життя»;
 - надмірна схильність до ризикованої поведінки;
 - зайва довірливість.

Вербування може здійснюватися різними шляхами:

- через оголошення про працевлаштування або навчання за кордоном в ЗМІ чи Інтернет;
- через туристичні, шлюбні, модельні агенції, фірми працевлаштування за кордоном;
- через листування («наречена по пошті»);
- через спеціалізовані сайти;
- через фізичних осіб-вербувальників (свах, колишніх постраждалих від торгівлі людьми, «випадкових» знайомих);
- через близьке оточення (друзів, знайомих, сусідів).

У пошуках роботи за кордоном можуть допомогти молодіжні бізнес-центри, численні інформаційні дайджести (ЗМГ, реклама), вищі навчальні заклади і звичайно ж, поради знайомих.

Якщо вже знайшли роботу, тоді ...

- Спочатку необхідно вийти зі стану ейфорії від перспектив, про які Ви мрієте. Якщо після цього Ваше рішення відносно роботи за кордоном не змінилося, треба розібратися з наступними позиціями. По-перше, звідки Ви отримали інформацію про таку роботу: чи є це джерело надійним; чи влаштовують Вас умови майбутньої роботи.
- Переконайтеся, що фірма, яка пропонує роботу, має ліцензію на працевлаштування українських громадян за кордоном, отриману у Міністерстві праці та соціальної політики України.

- Поцікавтеся в центрі зайнятості, чи є у фірми позитивний досвід працевлаштування українських громадян за кордоном.
- Вимагайте оформлення спеціальної робочої візи – туристична та гостьова візи не дають права на роботу.
- Підписаний контракт є обов'язковою умовою працевлаштування. Контракт підписується у 2 примірниках (для кожної із сторін).
- Контракт повинен бути написаний зрозумілою для Вас мовою (українською або російською).
- У контракті повинна міститися найбільш повна інформація про умови роботи:
 - термін дії контракту;
 - тривалість робочого дня;
 - вихідні дні;
 - оплата праці;
 - умови проживання;
 - медичне страхування;
 - повне ім'я та адреса роботодавця;
 - умови розірвання контракту.

Уникайте фраз типу: «та інші види робіт», «всі роботи на вимогу роботодавця»!!!

Від'їжджаючи, обов'язково залиште вашій родині, друзям чи родичам якомога точніші координати вашого майбутнього місця перебування (точну адресу та реквізити організації, усі можливі контактні телефони, ваше місцезнаходження – майбутню адресу проживання, координати людини, через яку ви знайшли роботу – менеджера організації, знайомого, який порадив цю роботу). Обов'язково телефонуйте додому.

Після приїзду у країну, де Ви будете працювати, зареєструйтеся в посольстві України – інформація про Ваше перебування допоможе дипломатичним представникам України захистити Ваші інтереси у разі необхідності.